

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי ה' ניסן תשפ"ב | דף היומי בבלי: יבמות ל
דף היומי בהלכה: מסעיף ד' עד סעיף ו'.
מוסר: חפץ חיים - כלל ד' אות י"ב עד סוף כלל ד'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער עבודת האלוקים פרק י' עד שער הבטחון פתיחה 'ואם יבטח ברוב עושרו'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

השיכור שקיבל הזמנה אישית לקערסטיר | הש"ס נלמד ביחבורה: נחנכה התכנית החדשה של 'דרשו' - חבורת ש"ס | "ראיתי אותו מתהלך הלוך ושוב וממלמל: מרדכי, מנסיים אותך!" | 2374

על דא ועל הא

בשורת מעמדים מרוממים בבתי מרנן ורבנן גדולי ישראל שליט"א: נחנכה התכנית החדשה של 'דרשו' ללימוד וידיעת הש"ס בעיון

Aharon Krohn/Flash90

תכנית 'חבורת הש"ס' מיועדת לאברכים מופלגים וכוללת לימוד של עמוד ביום בעיון בשני מסלולים שונים | התכנית תחל בעז"ה בא' באייר תשפ"ב - תחילת זמן קיץ

המפעלות האדירים של הארגון לחיזוק ידיעת התורה. מרן חכם שלום כהן אמר למשלחת דרשו "אתם מרבים כבוד שמים, ובזכות מסלולי הלימוד והמבחנים אתם זוכים להרבות לימוד תורה בעם ישראל".

מעמד נוסף נערך במעון קודשו של כ"ק מרן אדמו"ר מצאנז שליט"א שקיבל את המשלחת בחמימות רבה. כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א שיבח את התכנית החדשה ואמר כי "יש בתכנית הזו שילוב מיוחד של לימוד התורה וידיעת התורה באופן עיוני, בצורה שמרוממת את הלימוד ומעמיקה את הידיעות בש"ס".

מעמד נוסף נערך במעונו של ראש ישיבת סלבדקא הגאון הגדול רבי משה הלל הירש שליט"א ובהשתתפות ראש ישיבת חברון הגאון הגדול רבי דוד כהן שליט"א. רה"י הגרמ"ה הירש אירח את ראשי המשלחת בחמימות רבה ושיבח את התכנית החדשה שמרבה חילים לתורה. הגרמ"ה אמר במעמד כי "הראוי ביותר לכל אברך בן תורה שילמד את עומק העיון, אבל ישנם

התרגשות אדירה בעולם התורה ובקרב רבבות אברכים בעולם היהודי כולו לקראת תחילת המחזור הראשון של התכנית החדשה של 'דרשו' למבקשים שחשקה נפשם לקנות ידיעות מעמיקות בכל הש"ס ולהפוך ל"ש"ס אידן" בכל ישותם - "חבורת הש"ס". התכנית החדשה שעליה הוכרז במוצאי הכנסייה הגדולה של דרשו בקונטיקט, נועדה לסייע לאברכים השואפים לקנות בקיאות בש"ס כולו בעיון, ולעמוד בכור המבחן מדי חודש בחודשו.

מעמדי הפתיחה של התכנית החדשה נערכו בבתיהם של מרנן ורבנן גדולי ישראל שליט"א שחיזקו וכיוונו את ראשי דרשו, שביקשו להעביר לרבבות בני התורה את ברכתם והכוונתם של גדולי ישראל, כיצד להתעלות בקדושה העליונה של לימוד התורה וידיעת התורה בעיון, לצד קניית בקיאות נרחבת בתלמוד בבלי.

במהלך השבוע שעבר נערך מעמד מיוחד ומרגש במעונו של נשיא מועצת חכמי התורה מרן חכם שלום כהן שליט"א שעודד וחיזק את ראשי דרשו לקראת התכנית החדשה ושיבח את

הכולל, כאשר בשישי ובשבת נערכת החזרה על החומר הנלמד. בנוסף, הלימוד מתחלק לשני מסלולים, מסלול של גמרא רש"י ותוספות, ומסלול של גמרא רש"י ותוספות עם מראי מקומות שייערכו בהכוננתו של מרן הגאון הגדול רבי דוד כהן שליט"א. המסלול נמשך לאורך השנה מלבד בתקופת בין הזמנים, כאשר כל אחד יכול להשתתף בתכנית ממקום לימודו.

התכנית יוצאת לדרכה בא' באייר תשפ"ב, תחילת זמן קיץ, והיא תחל, בעצת גדולי הדור במסכת בבא קמא. המבחנים - המבחנים בשני המסלולים יתקיימו מידי יערכו מידי חודש, בימי חמישי ובימי שישי, במוקדי המבחנים של 'דרשו' הפרוסים ברחבי הארץ ויכללו 30 שאלות על כ-10 דפי גמרא. העוברים בהצלחה את המבחנים יזכו במלגות בהתאם למתפרסם בפרסומים הרשמיים של דרשו. בדרשו מבחנים כי בעצת גדולי ישראל התכנית מיועדת לאברכים בלבד, וילדים ובחורים לא יכולים להשתתף בה.

"התכנית החדשה הוקמה לאחר פניות חוזרות ונשנות מציבור האברכים שביקשו להעמיק ידיעותיהם בש"ס בעיון ואמרו כי לשם כך הם זקוקים ל"מחייב", למסגרת חזקה כמו זה שדרשו מקיימת" אומר הרה"ג ר' אביגדור ברנשטיין מראשי הנהלת דרשו העולמית. "בכוונה תחילה, ובהוראת גדולי ישראל התכנית לא מיועדת לבחורי ישיבות על מנת לא לשבש את סדר הלימוד בישיבות, מאחר והתכנית תובענית מאוד ודורשת התמסרות של שעות רבות מידי יום ביומו".

"כשהצגנו את התכנית בפני גדולי ישראל ראינו התלהבות עצומה, כאשר שוב ושוב נאמר לנו כי מדובר במהלך חשוב מאוד שיבנה את דור העתיד של התלמידי חכמים הבקיאיים בש"ס עם ראשונים ואחרונים, כאשר המונח 'ש"ס אידן' - יהודי ש"ס, שב ועלה שוב ושוב. אנחנו בטוחים שלמרות האתגר הגדול יהיה ציבור מצטרפים גדול שירצו להימנות על יודעי דת ודין הבקיאיים היטב בבלי ישר עם ראשונים ואחרונים".

כאלו שמתאים להם ללמוד לפי סדר 'חבורת הש"ס' שמהווה עבורם דרך לעלות ולהתעלות".

ראש ישיבת חברון הגאון הגדול רבי דוד כהן שליט"א הביע התלהבות מיוחדת מהתכנית החדשה ואמר כי "מדובר בתכנית נפלאה ביותר ללימוד בכללי ערב, כאשר אברכים יכולים לרכוש בזכות התכנית הזו ידיעות נרחבות בש"ס עם ה"מחייב" המיוחד של דרשו, שמכניס את האברכים לקצב לימודי מסודר עם מבחנים בצורה שמאפשרת ללמוד ולזכור את הלימוד".

התכנית החדשה מעוררת גל עצום של התרגשות בעולם התורה היהודי כולו, מאחר והיא מייצרת אתגר חסר תקדים שיאפשר לאברכים לדעת את התלמוד בבלי כולו בעיון - מפעל שלא קם כדוגמתו מעולם, ולפי דברי גדולי ישראל יבנה דור של תלמידי חכמים שינהיגו את עולם התורה בעשורים הבאים, ירביצו תורה לעדרים ויהוו חוד החנית של עולם התורה היהודי.

כזכור, במעמד הסיום על סדר מועד שנערך במוצאי שבת הקונוונשן פרשת פקודי בקונטיקט, הדהים נשיא דרשו הגר"ד הופשטטר שליט"א את למעלה מאלף צירי הארגון שהשתתפו בשבת, כשהכריז על התכנית החדשה. נשיא דרשו אמר כי מעל במה זו, במוצאי שבת הקונוונשן נוסדו כבר לא מעט תכניות של דרשו, ויש סייעתא דשמיא מיוחדת בשבת ההתעלות הללו שנותנים כוח מיוחד להגדיל תורה ולהאדירה, ולקדם שם שמים. התכנית יוצאת לדרך בסימן ההתחזקות האדיר שעובר על עם ישראל עם ההצטרפות של רבבות בכל אתר ואתר ללימוד הדף היומי בהלכה, והחזיק הכללי בלימוד שבא לידי ביטוי בהצטרפות המונים לכלל מסלולי דרשו השונים. המסלול החדש מהווה המסלול העיוני ביותר מבין מסלולי דרשו, ומטבע הדברים הוא מיועד בעיקר לאברכי כולל.

כמו תכניות דרשו נוספות, ניתן דגש לא רק הלימוד אלא גם על החזרה, ולכן הלימוד הוא חמישה ימים בשבוע, בימי הלימוד של

הסיפור היומי

לילה אחד נכנסתי לתוך בניין דירות ומצאתי את ר' מרדכי מתהלך בקומת הכניסה הלך ושוב, ואומר לעצמו: "מרדכי, מברייכט דין!" - מרדכי, מנסים אותך מן השמים! שאלתי אותו: מה קרה?

סיפור מיוחד ונדיר לקראת 'חג האמונה'

בפרוזדור הגדול שבקומת הכניסה, הסתובב הלך ושוב ואמר לעצמו: "מרדכי, מברייכט דין! מרדכי, מברייכט דין!" - מנסים אותך מן השמים.

שאלתי אותו: מה קרה?

ענה לי ר' מרדכי: "איבדתי את המפתחות שלי".

שאלתי: כאן בבניין איבדת אותם?

לפני ארבעים שנה התגורר בויליאמסבורג יהודי יקר ושמו ר' מרדכי פרגסקי ז"ל. ר' מרדכי היה יהודי חסידי עם אמונה תמימה וחזקה. כאשר נקלע לאיזה קושי היה אומר לעצמו בקול: "מרדכי, מברייכט דין!" - מרדכי, מנסים אותך!

לילה אחד, לפני חצות, אחרי השעה אחת עשרה בלילה, נכנסתי לתוך בניין דירות ומצאתי שם את ר' מרדכי. הוא התהלך

לו את אבידתו, אבל אני הייתי מוכרח לדעת איך ידע הגוי להגיע דווקא לכאן. שאלתי אותו: מה פתאום הגעת לכאן? אמר הגוי: "לא יודע. מצאתי את המפתחות הללו במרחק כמה רחובות מכאן והמשכתי ללכת. פתאום עלה בדעתי שבבניין הזה יש דירות רבות, גרים פה הרבה אנשים, ומסתבר שהמפתחות שייכים למישהו מהדיירים כאן". היגיון מוזר. יש הרבה בתי דירות בויליאמסבורג, והמפתחות הרי נאבדו במרחק של כמה רחובות מהפרוודור שבו שהינו. אין זאת אלא שהוא היה שליח ההשגחה, פרי האמונה. (גיליון 'השגחה פרטית')

"לא", הוא ענה לי. "זה קרה ברחוב, אולי אפילו במרחק כמה רחובות מכאן". עמדתי והשתוממת: אז למה אתה מסתובב פה? "כי במקום הזה הבחנתי שנאבדו המפתחות. אני בטוח שאם הקב"ה רוצה, הוא יביא לי את זה לכאן". הוא המשיך להסתובב, ואני, לבי לא נתן לי לעזוב את המקום. חיכיתי לראות איך ייפול דבר. והנה, אחרי מספר דקות נכנס גוי ושאל: "יש כאן מישהו שאיבד מפתחות?" ר' מרדכי ענה בפשטות שכן, והגוי הגיש לו בדיוק את המפתחות שלו. מבחינתו זה היה מובן מאיליו שהקב"ה ישלח

ענינא דיומא - חג הפסח

איזה שיש אי אפשר להכשיר לפסח? איך מנקים את כפתורי הגז? ומה עושים עם כיריים קרמיות?

הנחיות להנחת מטבח כשר לפסח למהדרין - מאת הרב"ג רבי יצחק יעקב פוקס שליט"א

כירי נירוסטה - לאחר המתנת 24 שעות בלא שימוש ברותחים, מנקים ומייבשים את הכיריים, ומערים עליהם רותחים מעלים בועות - כנ"ל לעניין שיש מקורי.

ברזי המים - חייבים בהכשרה יסודית. יש לפתוח את הברז כשהמים הזורמים חמים ביותר [מבולר חשמלי או מ'יונקרס', כיון שמים מדוד שמש אינם ראויים להגעלה], ובו זמנית יש להערות על הברז מבחוץ מים רותחים מכלי ראשון, ולשטוף הכל במים קרים. יש לנקות את הפילטר שבפתח יציאת המים, ויש הכורכים בד או מרכיבים מסננת נוספת לימי הפסח בפתח יציאת המים מן הברז.

כיריים של גז - אשרי הרוכשים כיריים מיוחדות לפסח, או לפחות חצובות [הברזלים עליהם מונחים הסירים], ומבערים מיוחדים לפסח. וישנם המכסים את כל פני הכיריים בטס מתכת מיוחד לפסח. המעוניינים להכשיר את הגז המשמש כל השנה לחמץ: החצובות [grate] - הכשרתן בליבון קל בהחזקתן כ-5-6 שניות בלהבה דלוקה סביב סביב. המבערים [burners] - לאחר ניקוי יסודי, בעיקר בחורים, יש להבעירם כ-15 דקות באש (שיעורי 'קנה בשם' ד, מ"ג).

המשטח העליון [base of stove] - הכשרתו בעירו רותחים מכלי ראשון, ורצוי לאחר מכן לצפותו בנייר אלומיניום. מכסה הכיריים - עדיף להרחיקו לפסח, ואם לא, יש לנקותו היטב ולצפותו. הכפתורים - יש לפרקם, להשרותם ולנקותם היטב, או לצפותם לפסח. קולט אדים - בלתי אפשרי להכשירו. יש לנקותו עד מקום שהיד מגעת ולצפותו.

שיש - מקורי ['חברוני' או 'גרניט'], שאין בו סדקים או חריצים עמוקים, הכשרתו בניקוי יסודי, ייבושו, ושפיכת מים רותחים כשהם מבעבעים (בעזרת מיחם של שבת או קומקום, המחוברים לזרם החשמל). ויש שלפנים משורת הדין, מהדרים לכסותו לימות הפסח בחומר פלסטי עבה (C.V.P, גומי, טפט, משטח עץ וכדומה), וזה עדיף מכיסוי מתכתי המעביר חום ובליעות. ואז די בניקוי יסודי מבלי לבצע ההכשרה הנ"ל. שיש קיסר [תערובת אבן, מלט, סיד] - לרוב הדעות אין לו הכשרה, פרט לדעת מרן הגר"ז אויערבך זצ"ל ('הליכות שלמה', פסח), שיש להחשיבו ככלי אדמה, שלדעת המשנ"ב יש לו הגעלה, ועדיף לכסותו כמפורט לעיל. משטחי עבודה מנירוסטה או מעץ - הכשרתם בניקוי יסודי ועירו רותחים מבעבעים - כנ"ל.

אריחי החרסינה והקרמיקה שבצדי השיש - לא מועילה להם הכשרה, ויש מצפים אותם לפסח בנייר או בכל חומר אחר עד לגובה של סירים, לשלול מגע חם של כלי פסח או מאכלים חמים עם אריחים הספוגים בחמץ.

כירי חרסינה - לא מועילה להם הכשרה, ויש לנקותם ולפגום את כל החמץ שנדבק בהם, ומערים עליהם רותחים ומניחים בהם קערה מיוחדת לפסח. כמו כן מחליפים או מגעילים את המסננת שבפתח יציאת המים, ובתום ניקוי הכיריים מערים רותחים עם חומרים פוגמים לפתח היציאה, כדי לפגום שאריות חמץ שבצנרת המתעקלת, כיון שכאשר מערים רותח לכיור בפסח, עלולים הכלים שמתוכם מערים, להיאסר. וכן נוהגים בני ספרד המדקדקים במצוות.

כיריים חשמליות - לאחר המתנת 24 שעות, לנקותם ולהפעילם בחום המרבי למשך שעה, ומצפים אותן לפסח.

כיריים קרמיות [מצופות בזכוכית או בתערובת: חרסין, קרמיקה ופורצלן] - לא ניתנות להכשרה (אף לבני ספרד - כי השימוש הוא באש עצמה). יש לנקותן היטב, להפעילן כשעה ולכסותם לפסח (הליכות שלמה פסח ג, ג). כיריים "אינדוקציה" - במקום ה"עיגולים", שם מונחים הסירים - אין צורך בהכשרה. מאידך, ליתר השטח לא מועילה הגעלה. הפתרון: ציפוי המשטח והשארת חורים עגולים בקוטר קטן מעט מקוטר ה"עיגולים" הרגילים.

תנור אפיה חשמלי - עדיף לרכוש מיוחד לפסח, מפני שהכשרתו כדין כמעט אינה אפשרית. באין ברירה יש לנקות הדפנות והתקרה בחומרים חריפים - פוגמים, ולאחר המתנת 24 שעות להפעילו כשעה בחום המרבי, ולצפות את צדדי ותקרת התא בנייר אלומיניום קצת עבה. תבניות התנור שהשתמשו בחמץ - לא ניתנות להכשרה.

תנור 'פירוליטי' [המנקה עצמו - self-cleaning oven] המגיע לחום של כ-500 C - לאחר המתנת 24 שעות בלא שימוש, יש להפעילו בתוכנית ה"ארוכה", והתנור כשר לפסח (כמובן, בלא התבניות).

טוסטר אובן, 'טוסטר אמקה' וסיר אפיה ['סיר פלא'] - לא ניתנים להכשרה לפסח, כיון שצריכים ליבון קשה.

תנור מיקרו גל (ללא השחמה), המיועד לחימום והפשרה בלבד, יש לנקותו ביסודיות, להכניס 2 כוסות מים עם סבון, להפעיל עד שחלל התא יתמלא כולו באדים, והתנור כשר לפסח (הכרעת הגר"מ פיינשטיין זצ"ל, ספר הלכות פסח ט"ז הערה קנ"ו). בני אשכנז - חייבים להחליף את הצלחת המסתובבת בכשרה לפסח. ויש המשתמשים בפסח רק על ידי עטיפת המזון בקופסה או בשקית ניילון אטומה (דעת הגרי"ש אלישיב זצ"ל, שבות יצחק דיני מיקרוגל ה, ד).

פלטה של שבת - ניקוי יסודי, כולל בתחתיתה ולאורך החוט החשמלי, הפעלתה בזרם החשמל לשעתיים, ניתוקה, והנחתה מושענת לאורכה בשיפוע ושפיכת מים על פניה. ויש שלאחר מכן מצפים אותה בנייר אלומיניום לפסח.

'תמי בר' - הכשרתו בניקוי יסודי, בהרתחתו היטב, ובעירוי רותחין מכלי ראשון על כל אזור יציאת המים והמגש.

מיחם מים של שבת - יש להשתדל לנקות מקרקעיתו את כל האבנית, למלאותו במים ככל שניתן, להרתיח היטב, ולאפשר למים לצאת דרך הברז, ובמקביל להערות מבחוץ מרותחים מכלי ראשון על כל אזור הברז. הנוהגים במשך השנה להניח על גבי המכסה חלות לחימום, הנוגעות ישירות במכסה - חובה עליהם

לעשות למכסה 'ליבון קל' (כנ"ל בחצובות הגז).

ארונות המטבח - יש לנקותם מבית ומחוץ באופן יסודי בשפשוף ובשטיפה היטב, כולל בחריצים, בסדקים ובצירים, בהתמקדות ב'קרסולות' ובתחתית הארונות העליונים שמעל משטחי העבודה, בפרט באזור השימוש במעבד מזון [מיקסר], ואין צריך לומר מעל הכיורים. ולאחר הניקוי נהוג לפרוס גליונות נייר נקיים בטרם הנחת מוצרי הפסח.

מדיח כלים - במידה וכל חלקיו ממתכת ופלסטיק בלבד, יש מקילים להכשירו בהמתנת 24 שעות, ניקוי הפילטר (אם אפשרי), הגעלת הרשתות בכלי ראשון או בעירוי רותחים, והפעלת המדיח בחום המרבי חצי שעה, עם חומר פוגם.

מעמד לייבוש כלים - די לו בניקיון יסודי ובשטיפה היטב, ויש המחליפים את הרשתות או מצפים אותם. מחזיקי סכו"ם עומדים - חובה להחליפם לפסח.

מעבד מזון [מיקסר]: המהדרים רוכשים מיוחד לפסח, מפני שהמעבד ['בלנדר' גביע שבתחתיתו שילוב סכינים קבועים בבסיס] - אם משמש לחמץ לא ניתן להכשרה לפסח.

המקצפים לעוגות ולערבול בצק - אינם ניתנים להכשרה ['כלי לשה' - 'בית שאור']. אמנם, המקצצים, הדיסקים ובכלל זה 'בלנדר יד' למרקים וכדומה - הכשרתם במים מעלים בועות בכלי ראשון שעל גבי אש או חשמל.

מטחנת בשר - בשימוש בחמץ ודברים חריפים - לא ניתנת להכשרה.

כלים שאין מכשירים לפסח:

כלי חרס, חרסין ופורצלן - אין מועילה להם הגעלה. אמנם, כשבלעו חמץ רק בהשריה, ועמדו 12 חודשים בלא שימוש - כשרים לפסח בלא הגעלה (שו"ע או"ח תנ"א, א וכ"א ויו"ד קל"ה, ט"ז). כלי לשה (בית שאור), כגון: נפה, קרש לעריכת בצק, מערוך, מערבלי בצק ומקצפי עוגות ודוגמיות לחיתוך בצק, כלים שבאים במגע ישיר עם קמח או בצק - אין מכשירים אותם לפסח, אפילו עמדו 12 חודשים בלא שימוש. כלים הצריכים ליבון קשה, וחוששים לקלקולם, כגון: 'סיר פלא', תבניות אפיה, כלי טפלוון, מערבל ['בלנדר'] המשמש לחמץ, טוסטר, מגררת ['פומפיה'] של חמץ או לפירורי בצק וכדומה - אין מכשירים לפסח. אמנם, אם עמדו 12 חודשים בלא שימוש ניתן להשתמש בהם לאחר הגעלתם שלש פעמים. כלי זכוכית: בני אשכנז - אינם מכשירים לפסח, ובני ספרד - מקילים בהכשרתם על ידי שפשוף ושטיפה היטב. ויש שנהגו לעשות להם השריית 3 ימים במים מתחלפים כל 24 שעות.

הערה: כיום שמחיר הכלים אינו יקר, עדיף לקנות חדשים מיוחדים לפסח (דעת הגר"ש וואזנר זצ"ל, 'מבית לוי' פסח).

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

בבכי עז הוסיף הקשיש: "אני נשבע שקיימתי את הבטחתי! אבל את המצות שהבאתם אינני מסוגל לאכול..."

הרב ישראל פיישר שליט"א, מעסקני הקהילה היהודית בבודפשט, הונגריה, עם סיפור מופלא ומרגש עד דמעות ששמע השנה מפי קשיש ניצול שואה בעת שביקר בביתו בעיצומו של ליל הסדר

בודפשט, תש"פ - ליל התקדש החג.

גישוש זהיר העלה, שאמנם הוא לא זכה ללמוד בחיידר, גם כתלי ישיבה לא שזפה עינו, אך חזקו עליו דבריו של הרב מבולגריה, בעת שנפרד ממנו בעלותו לרכבת שהוציאה אותו מהונגריה, והוא, נער חסון וחזק היה אז, העלה את מזוודותיו של הרבי הנערץ לרכבת. לאות תודה, ביקש הרבי שייגש אליו, והוא בשמחה ניגש, בטוח שיקבל מתת יד ('טיפ' בלשונו), אך להפתעתו, הרבי ביקש ממנו שלושה דברים: שיניח תפילין כל יום, שלא יינשא לנכרית, ושלא יאכל חמץ בפסח.

בבכי עז הוסיף הקשיש: "אני נשבע שקיימתי את הבטחתי! אבל את המצות שהבאתם", הוא אומר, "אינני מסוגל לאכול, בגלל... השיניים החסרות והשבורות". הלב נשבר, הרוח לא.

בר"ח ניסן זימן לי בורא עולם בדרך פלאית וניסית, בהשגחה פרטית ממש, קילו אחד של מצות ציטרין, שהגיעו שלמות ברובן. אחרי משפט מטלטל כזה, הבטחתי לגוי מתת נאה שינקה את הבית ויאווור אותו, והבטחתי לחזור בהקדם.

את דרכי הביתה, כולל עליית 120 מדרגות, בשביל לאסוף צרו מצות ציטרין ליהודי קדוש שכזה, עשיתי בחדווה ושמחת יום טוב. לא חשתי את אי-הנעימות של הצעידה ברחובות דוממים. קלות היו רגלי, נשאוני בחדווה אל הקשיש. וכשהבאתי לו את המצות, ישבנו עמו בכללי הזהירות המתבקשת בימי הקורונה, והכנו לו ליל הסדר כדת וכדין.

הוא קידש על היין, אכל כזית מצה, וזכה לאחר שנים רבות מאוד, לצאת מעבדות לחירות. הרגשתי בעורפי את קדושתו וראייתו למרחוק של הרבי מבולגריה, שמסב אתנו בחדר השינה. ליל הסדר שלנו אולי החל מעט מאוחר, אך אין ספק שהיה ראוי לתואר הנכבד, שונה מכל מה שהכרנו עד עתה. אשרי העם שככה לו. לשנה הבאה בירושלים הבנויה.

(פורסם במגזין 'במה' bama.org.il)

שקט, דממת מוות ברחובות, כי זאת למודעי, ההונגרים הם עם צייתן (ניצולי השואה יעידו על צייתנותם למנהיגיהם הפאשיסטיים והנאצים הארורים ימ"ש), וכשהמדינה מבקשת לא להסתובב ברחובות - הרחובות שוממים, עד כי אפילו הקורונה נראה שמצייתת לחוקים ולא מעזה להסתובב ברחוב.

רק קבוצה קטנטנה של יהודים, מסתובבת באישון ליל השימורים, מחפשת את הבודדים שלא יודעים להתבודד... רופא נכרי, ושמם נכרי המלווה אותו, מתלווים חרש אל בתי העיר לבדוק מה שלום ניצולי השואה המבוגרים, אלה ששנות הקומוניזם השכיחו מהם את יהדותם, לא הסתפקו במה שסבלו את מוראות השואה.

כך הגענו לאחר צעידה לא ארוכה במיוחד אל דירת קשיש ברחוב DOHANY. ספון הוא בביתו המצחין, שידע ימים טובים יותר בעבר. מזווה בפתח הבית היתה לי לסימן שדיירו בן הוא ליוצאי מצרים.

לאחר מספר נקישות, אזרנו עוז ופתחנו את הדלת שלא היתה נעולה. לא פלא, גם גנב אביון ידלג על הדלות השוררת בכל פינה מפנינות הבית, שלא לומר מה הריח עושה לחושיו של לא גנב, על אחת כמה לגנב...

בחדר הפנימי מוטל היה זקן במיטתו. אור חיזור ממנורת שולחן, עתיק אף יותר מהזקן, האיר את פניו באפילה, כשהמראה בסיכום קצר היה לא משובב נפש במיוחד. הרופא נפנה מיד לבדוק את מצבו של הקשיש, ואנו התפזרנו - אחד נשאר עם הרופא, השני יחד עם הגוי עשו סיבוב מהיר בבית לראות מה צריך. הפתעה לא נעימה חיכתה לי, כשנלחש לי שהבית נקי מחמץ, אך לדאבון לב, נקי גם מצרכי פסח. די שמחנו שהקשיש לכאורה שומר על פסח... לכן פניתי אליו בשאלה האם הוא דובר אידיש. "בוודאי", השיב על אתר. "מה השאלה?!..."

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

החסיד התפלא מאוד על כך שרבנו שולח איגרת לאיש כזה, שנראה שיכור, ומתחנן שיבוא אליו לפסח. וחשב בדעתו שבודאי הוא צדיק גדול אך מסתיר עצמו מעיני הבריות, והחליט שכאשר יהיה בקערעסטיר יבקש מרבינו שיסביר לו את פשר העניין

לשובע ולא לרזון

מלשתות מן המשקה שהיה עמו.

החסיד הנ"ל השתומם מאוד למראה עיניו שהוא שותה בלי הפסק, ועוד יותר התפלא מה זה שרבנו שולח לאיש כזה איגרת חיבה ומבקשו בתחנונים שיבוא אליו, איש שהוא נראה שיכור, וחשב בדעתו שבודאי הוא אדם נכבד וחשוב אבל הוא מסתיר את מעשיו וגדולתו מעיני הבריות. והחליט שכאשר יהיה בקערעסטיר ישאל את רבנו ויבקשו שיסביר לו ויספר לו את הענין המופלא הזה.

כאשר בא החסיד לאחר זמן מה לקערעסטיר נכנס לרבנו ושאל אותו על הענין הזה, מיהו האיש הנסתר הזה ומה מעשיו. אז אמר לו רבנו: האיש הזה הוא אוהב לשתות משקה, הוא לא נסתר, וגם מל"ו הצדיקים אינו... ואולם יודע אני שמתוך שהוא אוהב לשתות הוא עלול להיות באיזה כפר בחג הפסח ושם ישתה עד דלא ידע וח"ו יבוא עי"ז לידי אכילת ושתית חמץ בפסח ר"ל, ע"כ מנהגי לבקשו בכל שנה ושנה שיבוא אלי לפסח, ואני מכין לו משקה לרוב, ובטוח אני על ידי זה שלפחות לא ישל באיסור חמץ בפסח. זאת היא כל כוונתי במה שאני מזמין אותו, ואין בזה שום סודות או רזי דרזין, רק 'לשובע ולא לרזון'... כפי שרגיל היה רבנו לומר תמיד, זיע"א.

(בתי אבות)

היה לרבנו הרה"ק מקערסטיר חסיד אחד שהתגורר בסביבות מונקאטש, אשר היה בא מפעם לפעם להסתופף בצלו בקערסטיר. פעם אחת בתקופה שלפני פסח קיבל החסיד איגרת מרבנו, והיה רשום עליה שהיא מיועדת עבור יהודי ששמו כך וכך, וימסור לו אותה כאשר יגיע אליו [היהודי הזה שעבורו יועדה האיגרת, אמר לרבנו כאשר היה אצלו, שלפני פסח הוא תמיד נמצא אצל החסיד ההוא, ולכן שלח רבינו את האיגרת לשם].

והנה עברו כמה שבועות והיהודי לא הגיע לשם, כיון שכך פתח החסיד את האיגרת וקרא את תוכנה, ומה נשתומם לראות שרבנו כותב לו ומבקש אותו ומזהירו שלמען השם יבוא אליו לקערעסטיר למשך כל ימי הפסח, וגם להסדר הוא יהיה אורחו, והוא חוזר ומבקשו שלא ישכח לבוא. ועוד כותב לו רבנו שאין לו מה לחשוש, ויהיה לו לשתות די והותר, לפי שהוא כבר הזמין עבורו משקה של פסח מהמין המשובח ובהרחבה.

לא עברו ימים רבים והיהודי הגיע לשם, ומיד שאל את החסיד הנ"ל האם לא קבל איגרת מר' ישעיל'ה קערעסטירער עבורו. נזכר החסיד באגרת שהגיעה מרבנו ומסרה לו. האורח קרא את האיגרת ושמח מאוד ואמר כאילו אל עצמו: ידעתי שהוא לא ישכח ממני ויבקש אותי שאהיה אצלו בפסח, עכשיו אין לי כבר דאגה איפה להיות בפסח'. וכמעט שרקד מרוב שמחה, ובשעת מעשה לא חדל

במשך כל הזמן ישב אבי מהורהר ולא פצה את פיו. כשהגענו ל'בן הרשע' הוא ביקש לומר כמה מילים. "אני הוא הבן הרשע" - אמר ברעד, ואז פתח בסיפורו האישי שמעולם לא חשף בפנינו...

הלפיד הנצחי - סיפור מפעים מכלי ראשון שלא יותיר אף קורא אדיש

בא' בניסן תשע"ג ערכנו בבית הכנסת 'היכל מרדכי' שבהרצליה פיתוח, ליל סדר שכזה. בתחילת הערב נגשה אלי בוגרת סמינר ערכים המתגוררת בקיבוץ, ושאלה האם תוכל לתעד במצלמתה את מהלך הערב. לפשר תמיהתי היא הסבירה, שמכיוון שאצלה בבית כבר עשרות שנים לא ערכו ליל הסדר, ילדיה אינם יודעים כיצד הוא נראה, ומכיוון שהשנה ברצונה לערוך אותו כהלכתו, לכן

בספרו 'היא שיחתי' (על התורה והמועדים) מספר הרב דוד ברורמן שליט"א סיפור אמתי ומרטיט שחוה מקרוב לפני מספר שנים, כמרצה בכיר בארגון 'ערכים'. וכך הוא כותב: במקומות רבים ברחבי הארץ נערך כמה ימים קודם חג הפסח 'ליל הסדר לדוגמא' ע"י ארגון 'ערכים'. הסדר כולל הדגמה מוחשית לכל סממני הסדר תוך הסבר מפורט ולימוד תכני ההגדה.

היא מבקשת ללמוד כל פרט.

ביררתי בעדינות מה בקשר לבעלה, ותשובתה הייתה שהוא הבטיח 'לכבד' את האירוע, כלומר לשבת בשלחן ולא להפריע... כשהדגמתי את צורת ה'הסבה', היא הצביעה ושאלה האם נשים גם הן מסבות. עניתי לה שנפסק בהלכה שרק נשים 'חשובות' מסבות, והוספתי בהומור שהיא לבטח עונה על קריטריון זה, כי היא הלא 'עורכת' את הסדר ומלמדת את בני הבית את מצוות הלילה, לכן כדאי שתסב ולו כדי שיראו וילמדו הבנים כיצד מקיימים מצוות זו.

בסיום הערב היא ביקשה ללמוד גם את שאר הלכות הפסח, ושלחנו אותה לקבלת הדרכה מהאנשים המופקדים על כך בארגון 'ערכים'.

יומיים לפני החג היא התקשרה וסיפרה שהצליחה להכשיר את הבית, בני הבית למרות ריחוקם שיתפו פעולה וסייעו, וכעת היא מעוניינת לרכוש כלים חדשים ולהטבילם כדת, וכן לרכוש מוצרי החג הכשרים לפסח. היא ביקשה לרכוש הכל בהכשרים הכי מהודרים, 'כי אם עושים סדר אז שיהיה הכי טוב'. היא ביקשה מצות רחיים של יד ומוצרים שאינם שרויה, כמו כן ביקשה עשרים הגדות, כי היא הזמינה את כל המשפחה המורחבת, והיא לא רוצה על שולחן הסדר את 'הגדת הקיבוצים'.

באותו היום הופיעה האשה בבני ברק ומכוניתה הועמסה בכל צרכי החג. בחנות שרכשה את המצות העניקו לה במתנה דיסק חסידי של שירי פסח המקוריים. ומאז עד לכניסת החג אלו היו הצלילים שנשמעו בבית.

בסיומו של החג קבלתי ממנה מכתב נרגש ביותר ובו היא מתארת את שהתרחש בביתה בליל הסדר...

"אני הוא הבן הרשע"

"בני המשפחה המורחבת ישבו סביב השולחן הגדול והמפואר שערכנו. ביקשתי מאבי הישיש שיערוך את הסדר אך הוא סרב. בעלי גם הוא הצטרף לסירוב. בלית ברירה התיישבתי אני להסביר את הלכות הסדר. בני הבית שיתפו פעולה, וכך התחלנו באמירת ההגדה.

"אבי ישב לצדי מהורהר, ולמרות טבעו הסוער הוא לא פצה את פיו. כשהגענו לבן הרשע שבארבעת הבנים, ביקש אבי לומר מספר מילים. הוא פתח את דבריו ברעד ואמר: 'אני הוא הבן הרשע'... ואז החל בסיפורו האישי שמעולם לא נחשף בפנינו:

"גדלתי בבית חסידי בפולין. ימים אלו היו ימי טרום מלחמת העולם השנייה. הורי היו יראים ושלמים, הם מסרו את נפשם לחינוכנו. אך אני התחברתי לנערים פורקי עול, נחשפתי לעיתונות קלוקלת, עיתונים שלעגו ובוזו לכל דבר שבקדושה, בעיקר עשו צחוק מדקדוקי המצוות סביב חג הפסח.

"ליצינות זו חלחלה כארס של עכנאי בליבי. הייתי אז בגיל חמש עשרה, מבחוץ עדיין נראיתי כירא שמים, אבל רק מבחוץ... עם התקדש ליל הסדר, אבי ישב בראש השולחן, אמי ואחיותיי

סביב השולחן, ואני הבן היחיד, התבקשתי שוב לשאול את ארבע הקושיות. אולם במקום לשאול את השאלות המקוריות, שאלתי את שאלת הרשע בתוספת נופך של דברי הליצינות הנוראים שקראתי בעיתונים...

"הורי היו בהלם ובתדהמה. המילים נעתקו מפיו של אבי, אמי פרצה יחד עם אחיותיי בבכי נורא, ואני קמתי מהשולחן בצחוק מתגלגל והלכתי לישון. בסלון השתררה שתיקה, התדהמה הייתה גדולה.

"אבי התעשת ראשון. הוא ביקש מאחותי הקטנה הי"ד לשאול מה נשתנה, הוא ענה את התשובות במתיקות כפי שהיה רגיל. ואז כשהגיע אל הבן הרשע הגביה אבי את קולו ואמר: 'הבן הרשע, גם כשהוא מזלזל ובוז לכל דבר שבקדושה, אל לנו להתפעל מדבריו, שכן הוא שבוי בקליפת היצר הרע. עלינו לעזור לו לצאת מהשבי. ומהי אותה עזרה? דמעות ותפילות! הבה נתפלל ונבכה שלא ניגע לריק, ושעמלינו לא יהיה לשווא, ושבנו יזכה לשוב בחזרה אל המקום שממנו בא'.

"דבריו של אבי הכעיסו אותי עד מאד. אני שבוי בקליפת היצר? להיפך, אני חופשי, אני מתקדם. אתם אלו השבויים בתפיסת העולם של השטייטל הנושן והמיושן. יצאתי בזעם מהבית, חברי חיכו לי ברחוב ויצאנו להתהולל. חזרתי לביתי לפנות בוקר, הורי היו נראים כאבלים שחרב עליהם עולמם. אבי ישב עמי לשיחה נוקבת וקרא לי לחזור בי, אך אני גמרתי אומר להפנות עורף לדרך התורה.

"אבא הביט בי במבט חודר ואמר: 'ראה בני, אני קבלתי מאבי את לפיד האש של תורת ישראל, אבי קיבל זאת מאביו וכן הלאה עד מעמד הר סיני. שלוש אלפים ושלוש מאות שנה הלפיד עובר מאב לבן, אמא ואני השתדלנו להעביר לך את הלפיד כמתכונתו ללא כל שינוי, שפכנו ים של דמעות כדי שתגדל ירא שמים, עשינו כל שביכולתנו שתצמח ותגדל להיות 'ערלעכער איד'. אני מבקש ממך, תשתדל להיות כזה. תעביר את הלפיד הלאה. אני מאמין שכך זה יקרה, איני יודע מתי, אך זה יקרה! כי למדונו חז"ל שדמעות לא שבות ריקם'.

"נשארתי אדיש וקר, אמרתי לאבא ביובש שמושגים אלו השתנו, הלפיד המיושן שלך כבר לא מעניין, היום יש את היהודי העברי החדש הציוני והחופשי, ועל זה תהיה גאוותך. אבי, שממש לא שוכנע מהדברים, אמר: 'אולי בחיי, אולי אחרי מותי, אתה עוד תראה שהיהדות הישנה והעתיקה תנצח, כי אין יהדות אחרת'.

"למחרת הפסח התארגנו החברים לעלות לארץ ישראל. גורמים שונים סייעו לנו לרכוש כרטיסים לנסיעה. האניה אמורה הייתה להפליג לחופי קפריסין ומשם להמשיך לארץ ישראל. נפרדתי מהורי. על הפרידה הכאובה איני מסוגל לדבר כעת. הגענו בדרך לא דרך לארץ ישראל, היינו בין מקימי המדינה, את הפאות החלפתי בבלורית, את הבגדים השחורים החלפתי בבגדי חאקי, עבדנו קשה, ייבשנו ביצות. בנינו בתים.

"ואז הגיעה השמועה על פרוץ מלחמת העולם השנייה.

"כשהזמנת אותי הערב, לא הבנתי למה כוונתך. הלא הסדר הקיבוצי נשכח זה עשרות בשנים, ולסדר היהודי של פעם בטח את לא מתכוונת... תמהתי מה את מתכננת לערב הזה. אך כשהגעתי וראיתי את מצות היד הישנות והעתיקות, את החרין, את הכרפס, את הזרוע הצלויה, כמעט שחשבתי להתעלף. האם אבי ז"ל צדק!?"

"והנה, אני יושב ושומע את המשפחה שרה את השירים ששרנו בבית הורי בעגה החסידית... חשבתי שאני יוצא מדעתי... לילה שלם את מדברת בחרדית... האם כל זה בעצם מבשר לי שאת חוזרת בתשובה... אל היהדות הישנה שממנה ברחתי?"

"אבא ישב לצדי ומחה את זיעתו. לא ריחמתי... עניתי לו בעוז: 'אבא, סבא צדק וניצח! ואני קבלתי את הלפיד מהידיים הקדושות שלו. אך אני מעדיפה לקבל אותו מהידיים שלך... שבעים שנה הלפיד מחכה שתעביר אותו הלאה.

אבי שב לשתיקתו. המשכנו עם הסדר עד תומו.
הלפיד חזר!

פסח תשע"ד, ליל הסדר בקיבוץ. בראש הסדר יושב יהודי קשיש בלבוש לבן כשכיפה גדולה על ראשו, ועורך את הסדר בדיוק כפי שאביו ערך. מצות יד, מאכלים לא שרויה, הגדות עתיקות יומין.

השירה היהודית כמו מפעם הדהדה ברחובות הקיבוץ, והעידה יותר מאלף עדים על התגשמות חזון הנביא: "והשיב לב אבות על בנים, ולב בנים על אבותם" (מלאכי ג, כד).

(תודות להרב פנחס זרביב שליט"א, 'למעשה')

השמועות הנוראיות התגנבו לאוזנינו, כאבתי עד מאד למשמע העדויות על עקידת משפחתי היקרה הי"ד ועל חורבן מולדתי. בטיפשותי לא הבנתי איך היהודים 'הסכימו' ללכת כצאן לטבח. חשבתי לעצמי: אני הייתי לוחם... עושה מרד ומת מוות של גיבורים... זעמתי זעם רב על הורי וקהילתם שלא נלחמו. אמרתי לעצמי: כמה צדקתי שגמרתי אומר להיות יהודי חדש, פייטר, חזק, עוצמתי וגאה, שאותו לא ירמסו לעולם.

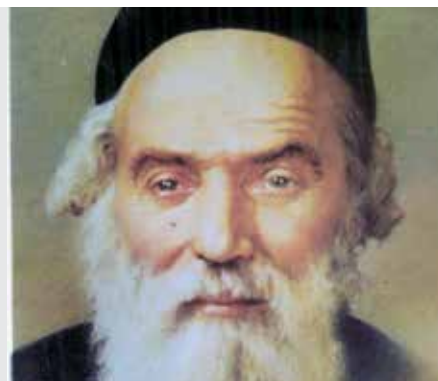
"האמנתי ברעיון ה'קומוניזם'. הקמנו קיבוץ בצפון לאור האידיאולוגיה הזו. המשפחה שהקמתי הייתה חילונית חרדית... כלומר דאגתי וחרדתי שלא יהיה בבית שום סממן יהודי מיושן... נס שנולדו לי רק בנות, שלא הייתי צריך להתלבט על ברית מילה... "כשאת היית קטנה" - פנה ואמר לי - 'ערכנו בליל הסדר' סדר קיבוץ' כשעל השולחן היו לחם ובירה, שרנו את שירי האביב מתוך ה'הגדה הקיבוצית', הכל היה נראה כה נפלא. ניצחתי את אבי הי"ד..."

"אבא, סבא ניצח!"

"אך הנה, יחד עם קריסת המפעל הקיבוצי התברר השקר הגדול של הקומוניזם. הילדים זנחו את הרעיון שעליו נלחמנו, אין יותר אירועים קיבוציים כמו ליל הסדר או הבאת ביכורים. התחלתי להבין שדרכינו מלאה בקוצים. כפי הידוע לכם, בת אחת שלי עזבה את הארץ עם בעלה הנוכרי, האחרת לא רוצה להינשא, ורק את ואחותך הקמתם משפחות. עלייך, בתי הגדולה, הייתה גאוותי."

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

האם לספר שפלוגי מתכוון לחרפו, כדי שימנעוהו מכך?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

נודע לו בבירור שפלוגי רוצה לחרפו באיזה ענין, ואם יספר זאת לאנשים חשובים או לקרוביו של פלוגי אפשר שימנעוהו מזה, וכדומה, מותר לו לספר.

בביאורים ומוספים מציינים, שמשמע מדבריו שאם אין חשש שיחרפו עוד, אך רוצה לספר לאחרים כדי שיתמעט ממנו הצער והכלימה ע"י שיצדיקו אותו, אין די בתועלת זו להתיר לספר להם (חלקת בנימין), [ואף שמבואר בבאמ"ח לעיל (ס"ק יד) שדבר זה נחשב כתועלת גמורה וכהצלה, אין זה אלא בסיפור לצורך הצלת חברו, אך לנפגע עצמו לא הותר הדבר].

אכן לגבי מי שבא לנקות את עצמו מחשד, הביאו שמשמע בדברי ה'חפץ חיים' שיותר, וכן הביא הגר"נ קרליץ (חוט שני

בסעיף י"א למדנו, כי אסור לאדם לספר על עוולה שעשה לו פלוגי, אפילו שיש בזה תועלת להציל אחרים מפניו, כי רחוק הדבר שיכוון בזה לתועלת, ומן הסתם כוונתו תהיה לנקום באותו פלוגי ולפרסם גנותו על שפגע בו.

בהמשך לכך, בסעיף י"ג הנלמד היום בסדר הלימוד היומי כותב ה'חפץ חיים', כי למרות זאת, כאשר התועלת היא עבור המספר עצמו, שעל ידי כך יציל עצמו בעתיד מאותו פלוגי, או שהשומעים יוכיחוהו ועל ידי זה ישיב לו הגזלה וכדומה, נראה שמותר [בהצטרף שאר התנאים הדרושים לכך, עיין בפנים]. ומוסיף, שלפעמים ישנה תועלת על להבא מהסיפור, אפילו שלא בענין ממון, אלא בענין צער ובושת ואונאת דברים, וכגון אם

ליזהר ככל האפשר שלא לגנות את המדבר יותר מכפי הצורך, ולמשל, לומר שלא ברשע דיבר אלא טעה, או שלא ידע את כל הענין כהייתו.

שמירת הלשון פ"ו ס"ק א, עמ' שסה) ראה מבת שבע שאמרה לדוד לשון הרע על אדוניהו כדי שלא יאמרו שהיא ושלמה בנה חוטאים [ראה רד"ק מלכים א פ"א כא].
ומ"מ כתב הגרש"ז אויערבך (מרפא לשון ח"א עמ' לז), שיש

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

מדוע הזמין האדמו"ר מזוועהיל חתן וכלה לביתו בימי השבע ברכות?

יבמות דף ל

מסירה לחופה

מבית שהקפדנות וחוסר ההתחשבות המוחלט בזולת מפעפעת בו, הרי שהכניסה עצמה לצרה צרורה ותיכף יחלפו ימי השמחה והאופי הזה יפרוץ החוצה.

עודה מדברת אל ליבה והנה חתנה מקבל שיחת טלפון, על הקו מורו ורבו האדמו"ר מזוועהיל זצ"ל ובפיו בקשה, באם יתאפשר לזוג הצעיר לבוא אליו, ישמח מאוד. תיכף עלו והתייצבו בחדרו, והאדמו"ר פותח בדברים ומסביר לכלה באריכות גדולה, למעלה מרבע שעה על גודל מעלתו של החתן במידות. עד כמה הוא ותרן, מוחל על כבודו, לא עושה "עניינים" משום דבר, מכבד, מעריך ומכיל. וכך המשיך והפריז עד שראה שקנו הדברים שביתה בליבה.

היטיב האדמו"ר לנחש את אשר הרגישה הכלה, והזדרז להפיג חששותיה, שתדע שבעלה הוא בעל מידות טובות ונוח לבריות ובמקרה הזה, התפוח נפל הרחק הרחק מן העץ.

מספר הרב מרדכי שטוב: לפני מספר שנים נערכה חתונה בבני ברק, ובעקבות סכסוך שהתגלע בה, היא כמעט והושבתה, ולא היה חסר הרבה כדי שיהפך לאבל המחול.

אין חתונה ללא תגרה, אמרו חז"ל, אך בחתונה זו המריבה היתה קשה מנשוא. אב החתן גילה, ממש לפני החופה, שדברים מסוימים שאי אפשר לפרטם מחשש לזיהוי המדוברים, נעשו שלא כרצונו. הוא קם והודיע "אין חופה".

באולם התחוללה מהומה גדולה, מתווכים רצים מהכא להתם להשכין שלום ולהשיג פשרה. הכלה יושבת המומה ובוכיה, והחתן מצידו כובש ראשו בין ידיו בבושה, וכך נמשכה לה המהומה קרוב לשעה ומחצה עד שאב החתן התרצה והסכים לעריכת החופה.

למחרת החתונה, ישבה הכלה וחשבה בליבה שלמרות השמחה, ועם כל זה שחתנה הצעיר נראה כרגע נחמד, אך מה אם... אילו... יש בו מעט מהאופי הקשה של אביו. אם החתן בא

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

מהו האורך המינימלי הנדרש לחוטי הציצית?

השיעור האמור, הוא לאורך החוטים לאחר קשירת כל הכריכות וחמשת הקשרים, ומשום כך, יש להוסיף 'גודל' נוסף לאורך החוטים שלפני הקשירה, כך שבסך הכל יהא אורכם מקצה הבגד ומטה, לפני קשירתם - שלושה עשר 'גודלים' (26-32.5 ס"מ, לשיטות השונות).

[שו"ע יא, ד, משנ"ב יט, כ, כב ויכז, וביה"ל ד"ה אין (וראה עוד שם), ד"ה וכן, וד"ה יותר]

מדאורייתא, אין שיעור לאורך חוטי הציצית, אבל מדרבנן, יש שיעור מינימלי לאורך הציצית, ונחלקו הראשונים בנוגע לשיעור זה: יש אומרים, שהוא ארבעה 'גודלים' (8-10 ס"מ, לשיטות השונות), ויש אומרים - שנים עשר 'גודלים' (24-30 ס"מ, לשיטות השונות), וכן הלכה. ואם החוטים קצרים משיעור זה - יש אומרים, שהציצית פסולה ואסור לברך עליה, ויש שהסתפקו בדבר.

האם ניתן להאריך את חוטי הציצית ללא הגבלה?

יותר מפי שנים מהגדיל, אך יש שכתב, שניתן להאריכו ללא הגבלה. ולכל הדעות, הארכת חוטי הציצית מעבר לשיעור האמור לעיל, אין בה משום 'הידור מצוה'; אולם, היה מגדולי הראשונים שנהג להאריכם, כדי שאם יחתך מעט מאורך החוטים, ישאר בהם האורך הרצוי.

[משנ"ב יא, כא, וביה"ל ד"ה אין, וד"ה יכול; ביאורים ומוספים דרשו, 32, 33 ו-37]

בהמשך לאמור: למרות שמדאורייתא אין שיעור לאורך חוטי הציצית, מצוה מדאורייתא שחלק מחוטי הציצית יהיה 'גדיל', דהיינו, עם קשרים וכריכות, וחלקו 'ענף', דהיינו, החוטים הנפרדים היוצאים מהגדיל. ולכתחילה, צריך שאורך הענף יהיה פי שנים מאורך הגדיל.

ויש שנראה מדבריו שלכתחילה אין לעשות את הענף ארוך

מדוע לא ניתן לעשות חוטי ציצית מפסולת הצמר?

בחוטים חסרון של טוייה שלא לשם מצוה) - פסולים לציצית. ויש מן הראשונים שכתב, שטעם הפסול הוא משום שאת חוטי הציצית צריך לעשות מחומר הראוי לעשיית בגד, ופסולת הצמר אינה ראויה לעשיית בגד; ולדבריו, כל מיני הצמר הגרועים שאין עושים מהם בגדים, פסולים לציצית.

[שו"ע יא, ה, ומשנ"ב כה-כו]

פסולת הצמר, פסולה לציצית אף בדיעבד, משום שיש בכך בזיון למצוה. ולכן, הצמר הנאחז בקוצים כשהצאן רובצים ביניהם, חתיכות קלות של צמר הנתלשות מהבהמה מאליהן, או חוטי הצמר הנותרים בשולי בגד הצמר בעת אריגתו, (וכגון שטווה צמר לשם חוטי הציצית, ואחר כך נמלך בדעתו וארג מהחוטים בגד, כך שאין

* חכמינו ז"ל דרשו מפסוקי התורה, שחוטי הציצית טעונים שיזרה, דהיינו שכל חוט מארבעת חוטי הציצית שבכל כנף, יהיה שזור בפני עצמו משני חוטים. ומצוה מן המובחר, שכל חוט יהיה שזור משמונה כפולות, וכן המנהג.

* חוט שזירתו התפרקה, עלול להיפסל, ולכן, יש אומרים שראוי לקשור את קצוות חוטי הציצית, על מנת למנוע את התפרקותם. ויש אומרים, שרצוי שלא לקשורם. אולם, בחוטים הנוטים להתפרק בקלות, יש לנהוג כדעה הראשונה, ולקשורם.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מהו סדר הדלקת נרות החנוכה לדעת השולחן ערוך?

להדלקת שאר הנרות. וסדר זה, הוא בין אם הנרות מונחים בשמאל הפתח, בין אם הם מונחים בימינו (ראה במקורות). והגם שלפעמים הנר השמאלי אינו מוצב בתוך הטפח הסמוך לפתח, עדיף להתחיל בו, כדי לפנות לימין בהדלקת הנר השני. וראה במקורות, בנוגע לדעות נוספות.

[שו"ע תרעה, ה, עם משנ"ב, שעה"צ וביה"ל; ביאורים ומוספים דרשו, 19; וראה שו"ע תרעא, ז]

לדעת השולחן ערוך ופוסקים נוספים, יש להתחיל את הדלקת נרות החנוכה בנר השמאלי - בצדדי האדם המדליק - ולפנות לימין, וכפי שאמרו חכמינו ז"ל: "כל פינות (= פניות) שאתה פונה לא יהיו אלא לימין".

ולכן, בלילה הראשון יעמיד את הנר האחד בצד ימין - בחנוכה, או במקום ההדלקה - ובכל לילה יוסיף נר אחד משמאל, ויתחיל להדליק בנר הנוסף, כדי שיברך על הנר הנוסף, שהוא מורה על

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? [שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il](mailto:dirshu@dirshu.co.il)

הלוח היומי

ה' בניסן | רבי אברהם יהושע העשיל ב"ר שמואל ממז'בוז' זצ"ל, בעל אוהב ישראל מאפטא ובעל תורת אמת

יארצייט:

תקפ"ה: רבי אברהם יהושע העשיל ב"ר שמואל ממז'בוז' זצ"ל, בעל אוהב ישראל מאפטא ובעל תורת אמת.

תרס"ב: רבי שניאור זלמן ב"ר שלמה פרדקין זצ"ל, בעל תורת חסד מלובלין.

עת"ר: רבי מלכיאל צבי ב"ר יונה הלוי טננבוים זצ"ל, בעל דברי מלכיאל.

תרפ"ד: רבי צבי אלימלך ב"ר דוד שפירא זצ"ל, האדמו"ר הראשון מבלז'וב, בעל צבי לצדיק.

תשל"ב: רבי חכם צבי ב"ר יעקב הלברשטם זצ"ל, מטשאקעווע, בעל חכמת צבי. יחד עם בנו הילד שמואל ז"ל.

תשנ"ה: רבי ראובן יוסף ב"ר אברהם יצחק גרשונוביץ זצ"ל, ר"י הנגב.

תש"ע: רבי אהרן ב"ר אלטר ברוך וידר זצ"ל, אב"ד לינו ובעל צבא אהרן.

תשע"ז: רבי משה אהרן ב"ר אברהם דוד רוזנטל זצ"ל, בעל מטה אהרן.

מעלתו של יהודי של ערב פסח

מרן רבי ירוחם ממיר כתב: המתבונן במעשה המצוות של ערב פסח יראה שאין בשכל האנושי לשער גודל הצירוף והזיכוך שמצוות ערב פסח מטהרים ומזככים, ויהודי של ערב פסח גרידא כבר אין כל בריה יכולה לעמוד במחיצתו, מי הוא שיוכל להתבונן גודל ערכן של מצוות ערב פסח והרושם שעושים למעלה ואלמלא לא באנו אלא בשביל כך לחוד דיינו.
(דעת חכמה ומוסר ח"א מאמר לז)

נשתדל להכיר בערכן העצום של המצוות שאנו זוכים לקיים בהכנות לפסח ולעשותן מתוך שמחה

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורי משניות על מסכת
שביעית לתוכנית קניין שביעית

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il